

162311 จริยธรรมและจรรยาสำหรับครู

1. คณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชา การศึกษา

2. รหัสวิชา 162311

ชื่อวิชา (ภาษาไทย) จริยธรรมและจรรยาสำหรับครู

จำนวน 2 หน่วยกิต

(ภาษาอังกฤษ) Ethics and Codes for Teachers

3. เนื้อหารายวิชา (Course Description)

พื้นฐาน แนวคิด และทฤษฎีทางจริยธรรม ความสำคัญและลักษณะวิชาชีพครู บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู จริยธรรม คุณธรรม คุณธรรมนิยม ค่านิยม จรรยาในวิชาชีพครู คุณลักษณะของครูที่ดี แนวทางการเสริมสร้างและพัฒนาสมรรถภาพทางจิตเพื่อพัฒนาจริยธรรมสำหรับครู

4. วัตถุประสงค์ของวิชา

1. อธิบายแนวคิดพื้นฐานและความสำคัญของจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ต่อวิชาชีพและการอยู่ร่วมกันในสังคมส่วนรวมได้
2. ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของจริยธรรมที่มีต่อวิชาชีพครู
3. ตระหนักในคุณค่า ความสำคัญและลักษณะของวิชาชีพครูในฐานะวิชาชีพชั้นสูง ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
4. ตระหนักถึงความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของครูต่อสังคมไทย ตลอดจนบทบาทของครูที่พึงประสงค์
5. ฝึกฝนตนตามแนวทางการพัฒนาคุณธรรม หลักธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์สำหรับครูได้
6. วิเคราะห์และประเมินลักษณะและพฤติกรรมครูที่สอดคล้องกับจรรยาครู รวมทั้งสังเคราะห์ คุณลักษณะของครูที่ดีได้
7. วิเคราะห์และประเมินตนเองเพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อการประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ และการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมได้
8. ฝึกปฏิบัติโดยใช้เทคนิควิธีการพัฒนาสมรรถภาพทางจิตตามแนวพุทธศาสนาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาจริยธรรมสำหรับครูได้

5. หัวข้อวิชา (Course Outline)

ตอนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีทางจริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานความเข้าใจในเรื่องของจริยธรรม ประกอบด้วย

- ความหมาย ความสำคัญของจริยธรรมและคำที่เกี่ยวข้อง
- แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม
- มาตรฐานในการตัดสินคุณค่าทางจริยธรรมตามหลักปรัชญา ศาสนา และบรรทัดฐานทางสังคม

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสำคัญของวิชาชีพครู และภารกิจความรับผิดชอบของครูที่มีต่อสังคม

- ความหมาย และความสำคัญของวิชาชีพครู
- บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู
- ครูในฐานะวิชาชีพชั้นสูง

ตอนที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู

- ความสำคัญของจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู
- คุณธรรมสำหรับครู
- ค่านิยมที่พึงประสงค์ในวิชาชีพครู
- บุคลิกภาพที่ดีของครู
- จรรยาบรรณวิชาชีพครู
- ความสำคัญและแนวทางปฏิบัติเพื่อรักษามาตรฐานวิชาชีพครู
- คุณลักษณะของครูที่ดี

ตอนที่ 4 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับครู โดยการพัฒนาตนเอง อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ

- ครูกับการพัฒนาตนเอง
- วิธีการพัฒนาตนเองของครูเพื่อการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
- แนวทางและวิธีการพัฒนาสมรรถภาพทางกาย ทางจิต ทางปัญญา ตามหลักการของพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมครู

6. วิธีการสอนและระบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วิธีสอนและกิจกรรมประกอบด้วย : การบรรยาย อภิปราย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง / กลุ่ม การทำรายงาน เขียนบันทึก การสาธิต แสดงบทบาทสมมุติ การสัมภาษณ์ และการฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

7. อุปกรณ์สื่อการสอน

แผ่นใส / เครื่องฉายข้ามศีรษะ วิดีทัศน์ หนังสือพิมพ์ ทัศนศึกษา เอกสารคำสอน หนังสือเกี่ยวกับ จริยธรรมและจรรยาสำหรับครู

8. การวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

องค์ประกอบและสัดส่วนการประเมิน

	จำนวนเปอร์เซ็นต์
1. การศึกษาค้นคว้ารายงานหน้าชั้นเรียนและการร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม (ให้คะแนนจากอาจารย์ผู้สอนทั้ง 3 ท่านแล้วเทียบอัตราส่วน)	20
2. การสอบ	
- การสอบระหว่างภาค	30
- การสอบปลายภาค	30
3. การเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ	10
4. การเขียนบันทึกและรายงานการพัฒนาตน	10

9. การประเมินผลการเรียน

1. จากคะแนนสอบ
2. จากงานที่ได้รับมอบหมาย/การรายงานหน้าชั้นเรียน/การร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม
3. จากแฟ้มงาน Portfolio โดยมีส่วนประกอบของแฟ้มสะสมผลงานดังนี้

ส่วนที่ 1 ประวัติส่วนตัว

ส่วนที่ 2 จดหมายถึงอาจารย์ เพื่อบอกความตั้งใจ ความคาดหวัง ประโยชน์ ปัญหา จากการเรียนใน

รายวิชานี้

ส่วนที่ 3 บันทึกกอนุทินในแต่ละสัปดาห์หลังจากการเรียนการสอน เช่น เนื้อหาที่ได้จากการเรียน ความรู้สึกต่อการเรียน การทำงาน ความประทับใจในการเรียน ฯลฯ

ส่วนที่ 4 จดหมายส่งท้ายแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนและความรู้ที่ได้รับจากการเรียนในรายวิชานี้

ส่วนที่ 5 งานที่ได้รับมอบหมาย (กรณีงานกลุ่มให้ถ่ายเอกสารเก็บไว้เป็นหลักฐาน)

เกณฑ์การให้ระดับคะแนน

80 คะแนนขึ้นไป	เท่ากับ	A	หรือ	4
75 – 79 คะแนน	เท่ากับ	B+	หรือ	3.5
70 – 74 คะแนน	เท่ากับ	B	หรือ	3.0
65 – 69 คะแนน	เท่ากับ	C+	หรือ	2.5
60 – 64 คะแนน	เท่ากับ	C	หรือ	2.0
55 – 59 คะแนน	เท่ากับ	D+	หรือ	1.5
50 - 54 คะแนน	เท่ากับ	D	หรือ	1.0

10. การให้โอกาสนอกเวลาเรียนแก่นิสิตเข้าพบและให้คำแนะนำ

วันจันทร์ – ศุกร์ เวลาราชการ หรือตามที่นัดหมาย ณ สำนักงานภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
กำแพงแสน

11. ตารางกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

ลำดับที่	เนื้อหา	ผู้สอน	กิจกรรม
1	ปฐมนิเทศ	ดร.สุริน ผศ.กรรณิการ์ อ.พินดา	แนะนำรายวิชา วิธีเรียน กิจกรรม การวัดผลประเมินผล
2-3	- ความหมาย ความสำคัญของจริยธรรม - แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม - มาตรฐานจริยธรรม	ดร.สุริน	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น สรุปแนวคิด
4-5	- ความหมายและความสำคัญของวิชาชีพครู - บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครู - ครูในฐานะวิชาชีพชั้นสูง - วินัยและการรักษาวินัย - จรรยาบรรณครู - การส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู	อ.พินดา	บรรยาย อภิปราย ศึกษาจากกรณี ศึกษา วิเคราะห์ วิจารณ์ สรุปแนวคิด
6-7	คุณธรรมสำหรับวิชาชีพครู - ความหมาย - ความสำคัญ	ผศ.กรรณิการ์	วิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมของครู แล้วนำมา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุปแนวคิด
8	- ค่านิยม - บุคลิกภาพ - การพัฒนาบุคลิกภาพและค่านิยมใน วิชาชีพครู	อ.พินดา	ให้นิสิตสังเกตและสัมภาษณ์ครู ในประเด็นที่ได้รับมอบหมาย จากอาจารย์ผู้สอน แล้วนำมา วิเคราะห์ นำเสนอ เพื่อการ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
9	สอบกลางภาค		แบบทดสอบ
10	- การรักษามาตรฐานวิชาชีพครู - คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ใน สังคมไทย	ดร.สุริน	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น สรุปแนวคิด

ลำดับที่	เนื้อหา	ผู้สอน	กิจกรรม
11 - 12	การพัฒนาครู - ครูกับการพัฒนาตนเอง - วิธีการพัฒนาตนเองเพื่อการประกอบอาชีพ อย่างมี ประสิทธิภาพและการเป็นสมาชิกที่ดีของ สังคม	ผศ.กรรณิการ์	ศึกษาหาความรู้ล่วงหน้าด้วย ตนเอง รายงาน อภิปราย สรุปแนวคิด
13	- แนวทางและวิธีการพัฒนาสมรรถภาพครู ตามหลักการทางพุทธศาสนา	ดร.สุริน	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น
14-15	- กิจกรรมเพื่อการส่งเสริมอุดมการณ์ คุณธรรม จริยธรรมของผู้ที่จะประกอบ วิชาชีพครู	ดร.สุริน ผศ.กรรณิการ์ อ.พินดา	สรุปและนำเสนอองค์ความรู้
16	สอบปลายภาค		แบบทดสอบ

12. เอกสารอ่านประกอบ

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2541. คำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนา
คุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภา.

กองวิชาการบริหารงานบุคคล สำนักงาน ก.ค. กระทรวงศึกษาธิการ. 2541. รายงานการวิจัย เรื่อง
การศึกษาแนวทางการพัฒนาวินัยและจริยธรรมของข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โกสินทร์ รังสยาพนธ์. 2530. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2538. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนา. โครงการส่งเสริม
เอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ทิตินา แคมมณี. 2546. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : เมธี ทิปส์

ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2541. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัท ก.พล (1996) จำกัด.

ธีระพล อูวรรณโน. (บรรณธิการ) 2530. จริยธรรมกับการศึกษา. โครงการตำราและเอกสาร
ทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นาริรัตน์ สุวรรณวาริ. 2543. พฤติกรรมจริยธรรมในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุุณภูมิต (เทคโนโลยีการศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ปัญญานันทภิกขุ. มปป. **หน้าที่ครูบาอาจารย์ หน้าที่ศิษย์ : นักเรียน นักศึกษา.** กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.
พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ). 2545. **จริยธรรมของบัณฑิต.** พระธรรมเทศนา โดย
 พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) กรุงเทพฯ : ชมรมวรรณศิลป์แห่งมหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ.ปยุตโต).** 2540. **การพัฒนาจริยธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 5)** กรุงเทพฯ : มูลนิธิ
 พุทธธรรม.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ.ปยุตโต).** 2540. **การศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตหรือการศึกษาเพื่อเพิ่มผลผลิต.**
 กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ.ปยุตโต).** 2544. **พุทธวิถในการสอน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- พระมหาอดิศร ธีรสีโล.** 2540. **คุณธรรมสำหรับครู.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา.** 2543. **การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นิสิตนักศึกษา.** กรุงเทพฯ :
 ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี.** 2544. **ครูจ๋อน ไทรวิมาน : ครูคนตรีผู้ยิ่งใหญ่แห่งบางพลี.** กรุงเทพฯ : สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.** 2542. **รายงานการศึกษาวิจัย การศึกษารูปแบบ
 และวิธีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม.** กรุงเทพฯ : สำนักงาน ก.พ.
- สุเชาว์ พลอยชม.** 2543. **สู่ความสำเร็จ : หลักการรู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น รู้จักธรรมชาติ และ
 สิ่งแวดล้อมในมิติแห่งพระพุทธศาสนาเพื่อชีวิตที่สมบูรณ์.** โดยคณะทำงานจัดทำคัมภีร์
 หลักธรรมสำหรับนิสิต นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย โครงการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย.
 กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุนน อมรวิวัฒน์.** 2532. **ธรรมะของครู : คุณธรรมของครู.** กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนาการเรียน
 การสอนร่วมกับโครงการตำราและเอกสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล.** 2544. **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา.** 2543. **จริยธรรมการสอน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปวิชาชีพครู สำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.** 2530. **รายงานการประชุมสัมมนา เรื่อง กลวิธีเพื่อบรรลุผลในการ
 พัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้า พระนครเหนือ
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.** 2541. **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.** 2541. **แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ.2539.** กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

อมรวิชัย นาคทรพรพ. 2541. ความจริงของแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : เจ ฟิล์ม โปรเซส.

อชิเกียรติ ทองเพิ่ม.2547. ความรู้พื้นฐานทางการศึกษา. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เอกสารอัดสำเนา.

13. การทบทวนเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนและระบบการสอน

ไม่แก้ไขปรับปรุง

แก้ไขปรับปรุง

14. การปรับปรุงการสอนจากผลการประเมินผลการสอน

ไม่มีการประเมินผลการสอน เพราะ เริ่มเปิดสอนเป็นครั้งแรก

มีการประเมินผลการสอน

ไม่มีการปรับปรุง

มีการปรับปรุง

15. อาจารย์ผู้สอน

1. อาจารย์ ดร.สุริน ชุมสาย ณ อยุธยา

2. ผศ.กรรณิการ์ เจริญศิลป์ชัย

3. อาจารย์พินดา วราสุนันท์